

Илија ПСАЛТИРОВ

КОЈ Е КРЕАТОРОТ НА НОВАТА ВЛАДА?

Држава ли сме ние или протекторат? Деновиве многу често го слушам ова прашање меѓу луѓето со кои комуницирам.

Откако се дознаа резултатите од изборите и откако се виде кој е тој што ќе ја прави новата Влада, почнаа и дилемите околу тоа кои ќе бидат партиите кои ќе влезат во неа, покрај победничката коалиција "За подобра Македонија". Судејќи по стратешките партнерства од минатите периоди, се очекуваше тоа да биде ДПА. Сепак, имајќи го предвид бројот на гласовите за во Собранието, потребни беа и гласовите на некои други партии, па Груевски им понуди соработка дури и на либерал-демократите, кои благодарение на СДСМ добија доволен број места во Собранието, за да може да имаат одредено влијание во него. Секако, тие го одбија овој "непристоен" предлог, но затоа, пак, нивните довчерашни коалициони партнери од ДУИ се наметнаа како клучни играчи во креирањето на новата Влада, имајќи ги предвид нивните 18 пратенички места. За добрите аналитичари комбинацијата на ВМРО-ДПМНЕ и на ДУИ можеби беше и очекувана, но за поголем дел од граѓаните, особено за ортодоксните вливовци, беше шокантна помислата на евентуална коалиција на нивната партија со "партијата на терористите", како што дотогаш ја викаа ДУИ. Но, се чини овде не се прашуваше само Груевски. На сцена стапија и амбасадорите на САД и на ЕУ во Македонија, кои со начинот

на кој маневрираа во времето и во просторот, уште еднаш покажаа дека ние не сме ниту способни да имаме држава, ниту своја Влада, наметнувајќи решенија кои според нив се најправилни и единствено прифатливи. Дали? Со особена почит кон двајцата амбасадори, но дали во нивните земји тие би дозволиле некој да им дава препораки за тоа кој со кого треба да оди во постизборна коалиција?! Поголемиот број граѓани имаат чувство дека некој сака со сила да ни наметне бинационален карактер на државата, особено ако се земе предвид предлогот сите албански партии да влезат во Владата. Зошто, на пример, никој не предложи сите партии од десниот и од левиот блок да направат широка коалиција како во Германија, туку акцент беше ставен само на албанскиот блок? Замислете си, амбасадори на одредени држави во Германија да им ја наметнеа коалицијата на Шредер и на Меркел. Луѓето видоа дека не може секој сам и се решија да направат "неприродна" коалиција, што кај нас тешко е да се замисли. Нам не ни е прв пат да мораме да слушаме други да ни кажуваат како да правиме држава, зашто сами тешко се снаоѓаме. Е, кога сме кај тоа дали имаме или немаме доволно паметни луѓе за да можеме сами да си ги решаваме проблемите, ме збунуваа изјавите на победникот на изборите, кој за време на изборната кампања се фалеше дека имале од пет до шест луѓе за секоја можна позиција во Владата, но и за во државните органи, а сега од-

еднаш ќе се носеле луѓе од странство да ги уништеле корупцијата, криминалот и што уште не. Е, каде се тие млади експерти кои се најавуваа бомбастично? Не дека ги немаме, ама како наеднаш истите се претворија во странски експерти? Чуден народ сме ние. Сите се подобри од нас самите. Не знаеме да си ги почитуваме сопствените вредности, а сакаме некој друг нас да не почитува. Не треба воопшто да не чуди што некои дипломати си дозволуваат да не третираат како протекторат, зашто самите тоа им го дозволуваме. Што мора за сè и сèшто да се консултираме со нив? Можеме ли еднаш сами да донесеме некоја значајна одлука во корист на нашата земја? И може ли наместо веќе испробаните стари партиски кадри, на клучни функции да се постават навистина млади, едуцирани, полетни, прогресивни и некорумпирани кадри? Секако дека може. Само прашањето е дали некој тоа го сака, а уште повеќе дали некој тоа ќе го дозволи. Очигледно некому му одговара криминалци и уценувачи, кои ги гони полицијата, да влезат во Собранието како пратеници, додека чесните кадри ќе извршуваат одредени споредни работи, зашто претходните веќе имаат искуство со "вонредни" ситуации. Па, нека ги има, за секој случај. Во контекст на изнесеното, можеби ќе биде добро да се размисли во новата Влада да се формира Министерство за консултации со странство. Така, на најтранспарентен и најдемократски начин ќе го институционализираме праша-

њето за вршење консултации со странски дипломатски мисии и со странски дипломати (поединечно), за тоа како, што и кога да правиме. На тој начин, секогаш ќе имаме алиби за сопствените неуспеси. Секогаш ќе се вадиме на тоа дека така ни било наложено од страна. Тоа ни се случува веќе 15 години (иако и во онаа Југославија не бевме парни), па зошто не и во иднина?! Заради таквиот наш став дозволуваме ММФ и Светска банка со години да ни го диктираат економскиот раст, да не речам статус кво. Заради нивните математики нам никогаш не ни се покриваат есепите, па со години ни се случува да тапкаме во место, кога економијата е во прашање. Затоа Словенците благовремено им се заблагодарија на овие меѓународни институции и се потпреа на сопствените сили, а резултатот е повеќе од евидентен. Влегоа во Европската унија, како земја за пример. Имаат бруто домашен производ поголем од повеќето држави-членки на Унијата и имаат стабилен економски раст. Зошто барем малку токму нив не ги земеме како пример? А Македонија не само што поседува способен и едуциран млад кадар, туку сигурен сум дека во тие луѓе има и волја, и желба, и ентузијазам да ѝ помогнат искрено на својата земја и да ја поведат во една попрогресивна иднина. Ајде барем еднаш сами да направиме нешто вредно за нашата земја и да покажеме дека и без "препораките" од страна, можеме да носиме вистински одлуки во вистинско време, со вистински луѓе. А знам дека можеме и дека умееме.